

Ordena ala desordena? Hor dago koska

Ordenatua edo desordenatua izateak etxeko elkarbizitzan eragina izan dezake. Sor daitezkeen tentsioak arintzeko eta bizikidetzaz errazagoa izateko zer egin daitekeen ikusiko dugu jarduera honetan.

Testu bat oinarri, ariketa hauek egin ditzakezu:

- Zure ohiturei buruz hitz egin.
- Aukeratu testuan aipatzen ez diren ideiak.
- Aholkuak emateko moduak landu.
- Aholkuak argudiatu.

OHARRA: Ikasgelan ez bazaudete, talde-jarduera hau egiten hasi aurretik, adostu irakaslearekin batera zuen arteko komunikazio-tresna: foroa, posta elektronikoa, WhatsApp, Teams, Hangouts, Google Duo, Skype...

1. Ordenatua naiz?

Etxean nolako ohiturak dituzun aztertuko duzu. Taula osatu gai zehatzen inguruan nola jokatzeko, eta ondoren ikaskide bati kontatu. Ikusi ea antzera jokatzeko duzun.

ETXEKO OHITURAK	BAI	EZ
Ohea eginda uzten dut.		
Otorduak bukatzean sukaldea jasotzen dut.		
Zerbait erabiltzen dudanean berriz bere tokian uzten dut.		
Erabilitako arropa gelan uzten dut toki jakin batean.		
Poltsa, berokia, oinetakoak.....toki jakin batean uzten ditut kentzean.		
Arropa garbia berehala doblatu edo lixatzen dut.		

2. Ordenaren eta desordenaren arteko elkarbizitza

Irakurri testua eta ideia nagusiak azpimarratu.

Ordenaren eta desordenaren arteko elkarbizitza

Pertsona bakoitzak bere ohiturak ditu etxean, eta beste norbaitekin bizi garenean desberdintasunak ikusten dira. Pertsona ordenatu bat desordenatua den beste batekin elkartzen denean, uste baino eragin handiagoa izan dezake haien elkarbizitzan.

Elkarrekin bizi diren pertsonen ordenaren inguruan ikuspegi desberdina baldin badute, malgu jokatzen ikasi behar dute. Hori da adituek esaten dutena. Hitz egin behar da, negoziatu, eta nolabait denak gustura egoteko modua aurkitu. Hori egiten ez bada, elkarbizitza ezinezko bihurtu daiteke.

Horregatik, konfinamendua proba zaila izan da batzuentzat. Egun asko pasatu ditugu etxetik atera gabe, etxearekin espazioak partekatu ditugu, normalean baino ordu gehiago pasatu ditugu elkarrekin... Horrelako egoera batean inoiz baino argiago geratzen dira bakoitzaren jarrerak, eta istiluak sor daitezke: adibidez, bizikideetako bat bestea baino ordenatuagoa denean. Izan ere, ordenak, garbitasunak, etxeko lanen banaketak.... guztiak eragiten du elkarbizitzan.

Zenbait aholku

Norberak beretzako denbora-tarte bat izatea ere garrantzitsua da. Ez dago egun osoa elkarrekin egon beharrik. Momentu horiek aprobetxa ditzakegu gure gustuko gauzak egiteko. Horrela, gero besteari entzuteko jarrera hobea izaten dugu. Eta komunikatzea, bikotekidearekin edo gainontzeko bizikideekin hitz egitea, ezinbestekoa da. Hartu denbora horretarako. Komeni da bakoitzak bestea nola dagoen jakitea. Aholku hauek guztiak aplikatuta emaitza positiborik lortzen ez bada, beti dago adituengana jotzeko denbora.

Ordena-kontua

Ordena, garbitasuna edo etxeko lanen banaketa beti dira garrantzitsuak elkarbizitzarako. Ordenari dagokionez, ordenatua izatea bezala, desordenatua izatea ere onargarria da, bat ez da bestea baino hobea. Baina arazoa sortzen da, adibidez, bikote batean, ordenaren pertzepzio desberdina dutenean. Ordena baloratzen duenak bakea eta lasaitasuna sentitzen du gauzak ordenatuta daudenean. Desordenatua denak, berriz, ez.

Enpatia izatea inportantea da. Ordenatua den pertsonak desordenaren aurrean zer sentitzen duen adierazi behar dio bikotekideari, eta saiatzeko eskatu. Baina ondoren, bikotekidearen ahalegin hori onartzen jakin behar du. Desordenatua denak egunean pare bat aldiz besteari tokian jartzen saiatu behar du. Orduan, agian, armairua txukuntzeko edo gela ordenatzeko erabakia hartuko du. Garrantzitsuena erdibidea aurkitzea da, biak gustura egongo diren puntua.

Pertzepzio bera, arazorik ez

Gaiari buruz ikerketa asko egin dira, eta ondorio nagusia da tolerantzia-maila psikologiko desberdinak daudela ordenaz eta garbitasunaz ari garenean. Erleekin konparatzen dute batzuek, ezta ekoizteko prozesuan parte hartzen duten erleekin. Produkzio handia duen erle batek ikusten badu beste bat ez dela maila berera iristen, gai da zoratu arte lan eta lan jarraitzeko eztiaren ekoizpena jaitsi ez dadin.

Egongela ordenatu bat. Argazkia: Wikimedia Commons

Sukaldea trastez beteta. Argazkia: Piques

Teoria horren harira Arizonako unibertsitatean egindako ikerketa bat aipatuko dugu. Sexu bereko ikaskideak (generoak heziketan izan dezakeen eragina baztertzeko) binaka jarri zituzten logeletan. Biak oso desordenatuak ziren kasuetan, gelaren itxura jasanezina izan arte ez zuten inolako premiarik sentitu pixka bat ordenatzeko. Eta biak oso pozik bizi ziren horrela. Gauza bera oso ordenatuak ziren ikaskideen kasuan: dena txukun ordenatuta, eta biak gustura zeuden. Pertzepzioa desberdina zen kasuetan, ordea, erreakzioak sortzen ziren: batzuetan erleen modura, besteen lanak eginez, edo garbiaren gainean garbituz.

Beraz, ez dago onik edo txarrik, sekretua erdibidea aurkitzea da.

Aukeratu beheko ideia horietatik zein **EZ** dituen jasotzen testuak.

1. Jokatzeko modu desberdinak ditugunean hitz egitea eta negoziatzea ezinbestekoa da.
2. Konfinamenduaren ondorioz istiluak ugaritu egin dira eta bikoteak apurtu.
3. Konfinamenduan gauzak beste modu batera hartu behar dira egoera berezia baita.
4. Aholkuak ongi daude, baina ez dute ezertarako balio.
5. Malgua eta tolerantzia ez bazara, beste guztia alferrik da.
6. Desordenatua denak esfortzua egiten badu, ordenatua denak emaitza onartu behar du.
7. Kasu gehienetan ordenatuak gara, baina desordenatua bazara ez da ezer gertatzen.
8. Batzuetan pertsonak erleek bezala egiten dute, eta besteen lana hartzen dute beren gain.

Ikaskidearekin konparatu erantzunak.

Bizikletak gordetzeko leku txukuna, ezkerrean, eta desordenatua goian. Argazkia: Ikasbil

3. Aholkuak ematen

Azpimarratu irakurgaitik hautatu dugun zati honetan agertzen diren aholkuak.

Helburu hori lortzeko, aholku batzuk bildu ditugu. Malgua eta tolerantzia izatea da oinarritzko aholkua, baina badira beste batzuk: adibidez, etxeko-lanen banaketa egitea, bakoitzak zer egin behar duen jakiteko eta inorekin zorrik ez duela sentitzeko. Hitz egitea da beste gakoetako bat: zerbaitegatik gaizki sentitzen bazara, horretaz hitz egin, zu nola sentitzen zaren kontatu, baina ez errudunik bilatu. Eta haserrealdi baten ondoren, ez hitz egin momentuan. Hobe da denbora pixka bat pasatzen uztea lasaitzeko, eta patxadaz hitz egiteko.

Norberak beretzako denbora-tarte bat izatea ere garrantzitsua da. Ez dago egun osoa elkarrekin egon beharrik. Momentu horiek aprobeitza ditzakegu gure gustuko gauzak egiteko. Horrela, gero besteari entzuteko jarrera hobe izaten dugu. Eta komunikatzea, bikotekidearekin edo gainontzeko bizikideekin hitz egitea, ezinbestekoa da. Hartu denbora horretarako. Komeni da bakoitzak bestea nola dagoen jakitea. Aholku hauek guztiak aplikatuta emaitza positiborik lortzen ez bada, beti dago adituengana jotzeko denbora.

AHOLKUAK EMATEKO EGITURAK

Aholkuak emateko horrelako egiturak erabiltzen ditugu:

- **Balorazioak eginez:** hobe duzu, komeni da, garrantzitsua da, interesgarria da, komenigarria da, ezinbestekoa da, funtsezkoa da, merezi du, ondo etorriko zaizu..... aditza + t(z)ea
- **Agintera:** hartu denbora....

Egongela txukun bat. Argazkia: Piques

Osatu itzazu beheko esaldiak aholkuak emateko egitura horiek erabiliz.

Elkarbizitza ez apurtzeko

Bakoitzak zer egin behar duen jakitea nahi baduzu

Adituei laguntza eskatu baino lehen

Denak pozik egoteko

Gauzak okertzen ari badira

Ikaskidearekin komentatu bakoitzak jarri dituzuen aholkuak eta azaldu arrazoiak. Ondoren gainontzeko ikaskideekin eta irakaslearekin partekatu zuen aholkuak, beti ere argudioak emanez.

ERANTZUNAK

2. Ordenaren eta desordenaren arteko elkarbizitza

2. Konfinamenduaren ondorioz istiluak ugaritu egin dira eta bikoteak apurtu.
4. Aholkuak ongi daude, baina ez dute ezertarako balio.
5. Malgua eta tolerantzia ez bazara, beste guztia alferrik da.
7. Kasu gehienetan ordenatuak gara, baina desordenatua bazara ez da ezer gertatzen.

3. Aholkuak ematen

Helburu hori lortzeko, aholku batzuk bildu ditugu. **Malgua eta tolerantzia izatea** da oinarrizko aholkua, baina badira beste batzuk: adibidez, **etxeko-lanen banaketa egitea**, bakoitzak zer egin behar duen jakiteko eta inorekin zorrik ez duela sentitzeko. **Hitz egitea** da beste gakoetako bat: zerbaitegatik gaizki sentitzen bazara, horretaz hitz egin, zu nola sentitzen zaren kontatu, **baina ez errudunik bilatu**. Eta haserrealdi baten ondoren, ez hitz egin momentuan. Hobe da **denbora pixka bat pasatzen uztea** lasaitzeko, eta patxadaz hitz egiteko.

Norberak beretzako denbora-tarte bat izatea ere garrantzitsua da. Ez dago egun osoa elkarrekin egon beharrik. Momentu horiek aprobetxa ditzakegu gure gustuko gauzak egiteko. Horrela, gero besteari entzuteko jarrera hobe izaten dugu. Eta **komunikatzea**, bikotekidearekin edo gainontzeko bizikideekin hitz egitea, ezinbestekoa da. Hartu denbora horretarako. Komeni da bakoitzak bestea nola dagoen jakitea. Aholku hauek guztiak aplikatuta emaitza positiborik lortzen ez bada, beti dago adituengana jotzeko denbora.